

ROMÁN PRE ŽENY

**KÝM SI
PRI MNE**

ČO VŠETKO DOKÁŽE PREKONAŤ LÁSKA?

LINA ELYS

LINA ELYS

KÝM SI
PRI MNE

Jazyková a štylistická úprava: Barbora Jagnešáková

Grafické spracovanie obálky: Martina Bútorová

Grafika: Depositphotos

Zalomenie textu: Martina Bútorová

Tlač a väzba: Stlač – Soš polygrafická

Vyšlo na náklady autorky v roku 2022

Vydanie prvé

ISBN: 978-80-570-3556-5

Pod'akovanie

V prvom rade sa chcem pod'akovať osobám vďaka ktorým mohla Olívia prerozprávať svoj príbeh. Stanka a Emjee, ďakujem, že ste sa so mnou podelilo o svoj príbeh a časti z neho som mohla použiť na napísanie príbehu.

V druhom rade sa chcem pod'akovať Miške Ries, ktorá bola mojou podporovateľkou, a len vďaka jej podporesom dopísala rukopis načas.

V treťom rade ďakujem Barborke, ktorá sa postarala o úpravy textu a prežila ten môj nával v podobe rozkúskovaných kapitol. Tak tiež Lenke (knižkomolka) a Val (v.knihach), že v príbehu našli a vychytali nezrovnalosti.

Tiež veľká vďaka nadanej Tinke, ktorá má na svedomí grafiku obálky a aj zalomenie textu.

V poslednom rade ďakujem mojim trom láskam, ktorí vydržali všetky moje nálady pri písaní.

A samozrejme všetkým svojim čitateľom, ktorým sa moje príbehy páčia a dali im šancu, ako aj novým, ktorých chytia dúfam, že tiež.

Venované všem silným ženám

PROLÓG

OLÍVIA

My, ženy.

Sme veľmi zvláštne bytosti. Od mužov chceme, aby nám rozumeli a pritom ani my niekedy nerozumieme samým sebe. Nikdy nie sme spokojné a ustavične vo všetkom hľadáme chyby.

Keď sa naše telo začne meniť, sme z toho zmätené. Naše proporcie naberajú určitú veľkosť, čo nás vyvádza z miery. Nosíme dlhé voľné tričká, len aby sme zakryli zväčšujúci sa hrudník.

Ak veľkosť poprsia nedosiahne uspokojujúci objem, kupujeme si podprsenky s výstužou, aby sme v zrkadle spokojne zhodnotili ich nový tvar a vystavili tak svetu optickým klamom svoju ženskosť. Naopak, ak narastú príliš veľké, prinášajú nám ťažkosti, a to nielen časté až vtieravé mužské pohľady, ale aj zdravotné problémy.

V najkrajšom období, ktoré ženy môžu prežiť – materstve, s plačom prosíme a modlíme sa, aby naše prsia tvorili dostatočné množstvo mlieka a nakrmili plačúce hladné dieťa. A v starobe, keď už naše telo nerozkvítá ako kedysi, sa niektoré z nás nevedia

vysporiadať so starnutím. Podstupujeme skrášľujúce procedúry a nebránime sa úpravám partií, ktorých pružnosť odchádza vekom, a nahradíme ich implantátom. Medzi týmito ženami sa nachádzajú aj také, ako som ja.

Volám sa Olívia Rolincová.

Mám dvadsaťosem rokov, pracujem ako interiérová dizajnérka. V živote som sa nestáročovala na nič, čo mi osud pripravil. Nikdy som sa nemodlila tak, ako vo chvíli, keď som stála pri obrovskom zrkadle a prezerala si ľavý prsník. Neprekážala mi jeho veľkosť, ale skôr jeho výzor.

Popraskaná pokožka pripomínajúca kôru pomaranča a opuchnutý dvorec s bradavkou mi prehlbovali vrásky na čele. Prešla som si po ňom dľaňou a priala si len jedno – aby sa minulosť, ktorá prevrátila môj život naruby a vzala mi najdôležitejšiu osobu na svete, neopakovala.

Lenže tá nepríjemná hrčka, ukrytá v jednom z mojich prsníkov, predurčila, že pred minulosťou neutečiem.

1. KAPITOLA

OLÍVIA

Celé telo som mala ako v ohni. Návaly tepla sprevádzané plytkým dýchaním a rýchlym búšením srdca, som dobre poznala.

Panický záchvat.

Tento stav sa väčšinou objavoval, keď som prežívala príliš veľký strach. Ten vo mne klíčil a pomaly narastal od doby, keď som si nahmatala v prsníku hrčku.

V šatni, ktorá teraz na mňa pôsobila oveľa stiesnenejším dojmom než inokedy, som sa snažila správnym dýchaním upokojiť. Privrela som viečka a predstavila som si tie najkrajšie modré oči pripomínajúce pokojnú hladinu rieky. Patrili osobe pre mňa tak dôležitej, že len spomienka na jeho pohľad a hlas, ktorým ma nabádal k hlbokému nádychu a výdychu, dokázali potlačiť tieseň usádzajúcu sa mi na hrudi.

„Ak ste pripravená, môžete vojsť,“ prerušil moju meditáciu ženský hlas z vedľajšej miestnosti.

„Hned' to bude!“

Chvejúcimi sa prstami som sa pokúšala rozopnúť si malé okrúhle gombíky na blúzke krémovej farby. Štipľavé slová, ktoré sa mi pri tom drali na jazyk, som radšej prehltna. Ak by ma nečakalo pracovné stretnutie, mohla som si ráno obliecť klasické biele tričko s výstrihom a nemala by som problém s vyzliekaním blúzky, keď som mala nervy napnuté ako struna. Najradšej by som vzala nohy na plecia a bežala odtiaľto tak rýchlo ako slávny jamajský bežec Bolt. Isto by som jeho rekord prekonala. Ale, mal by útek zmysel? Odstránil by zhluk buniek, ktoré napadli môj prsník? Na vyššiu moc som, bohužiaľ, neverila a nepatrila som k tým, ktorých šťastie sprevádzalo na každom kroku.

Nezostalo mi nič iné, len čeliť krutej realite.

Stlačila som kľučku a polonahá vošla do ďalšej miestnosti. Do ambulancie prenikalo svetlo iba pomedzi zatiahnuté úzke lamely žalúzií, inak bola zahalená do prítmnia. Na pravej strane stál stolík obdĺžnikového tvaru, na ňom boli dva monitory a pri stole sa nachádzali dve malé biele stoličky bez operadla. Na jednej z nich sedela mladá sestrička miešajúca si horúci nápoj v šálke. Na druhej strane bola umiestnená veľká posteľ, vedľa nej prístroj na troch kolieskach s veľkou obrazovkou navrchu. Uprostred mal netypickú klávesnicu s rôznymi tlačidlami.

Sonograf.

Vtom sa otvorili dvere a vstúpil muž mladistvého výzoru v bielom plášti s blond vlasmi stiahnutými gumičkou a s pekne upravenou bradou.

„Zdravím,“ pokynul hlavou k sestričke, ktorá ho odzdravila podávajúc mu lekárske záznamy od mojej gynekologičky.

„Ospravedlňujem sa za meškanie,“ dodal, keď okolo mňa prešiel, čo ma automaticky prinútilo prekrižiť si ruky a skryť nahé prsia.

Nečakala som, že sa v ordinácii objaví doktor.

Moje rozpaký si všimla aj zdravotná sestra, ktorá mi povedala, aby som si ľahla. Musela som ostych zahodiť za hlavu a

urobila som, čo sa odo mňa žiadalo. Hneď ako som sa uložila na vyšetrovacie lôžko, žena v modrom pracovnom odev mi položila na brucho papierové utierky slúžiace na odstránenie gélu. Kým sa posadila späť na svoje miesto, nakázala mi zodvihnúť obe ruky nad hlavu. Znovu ma zaplavila vlna tepla, rýchlo som však potlačila nepríjemný pocit, ktorý sa chcel predať na povrch. Doktor sa usadil na stoličku vedľa lôžka. Prisunul si ju bližšie, naťukal niečo na klávesnici pred sebou a hneď nato sa rozsvietila obrazovka. Otočil tvár ku mne a opäť nahodil úsmev ako z časopisu, vďaka ktorému odhalil rad dokonale bielych zubov, a prehovoril: „Nebojte, nebude to dlho trvať.“

Zo stojana vzal tubu a vytlačil z nej číry chladivý gél na môj pravý prsník. Škoda, že jeho slová nedokázali upokojiť vlnu rozrušenia, ktoré som pociťovala. Teraz mi prišla každá minúta strávená na tomto lôžku ako utrpenie trvajúce hodiny.

Pomalými krúživými pohybmi prechádzal po pravej strane prsníka, sem-tam zastal so sondou a pritlačil, čo nebol najpríjemnejší pocit, pričom celý čas sledoval obrazovku pred sebou. Potom rovnakými pohybmi začal kontrolovať aj druhý. Keď zastavil presne na mieste, kde som si pred pár dňami nahmatala hrčku, zadržala som dych.

Napäto som sledovala výraz mladého doktora. Nie kvôli jeho atraktívnemu vzhľadu, i keď imidžom hipstera mal určite u opačného pohlavia úspech. Skôr som sa pokúšala zachytiť, hoci len malým náznakom, jeho mimiku, či na obrazovke, ktorú hypnotizoval pohľadom, videl niečo znepokojujúce.

Lenže jeho kamenný výraz ma nechal v rovnakej nevedomosti, v akej som bola aj predtým. Mala som pocit, že na medicíne museli všetci študenti povinne prejsť hereckou skúškou, kde ich naučili, ako si udržať bezvýraznú tvár v prípade zistenia vážnejšej diagnózy.

„Máte nejaké bolesti alebo vám posledné dni z bradavky tiekla krv či iná tekutina?“ spýtal sa stále zahľadný na monitor.

„Nie.“ Zmohla som sa len na jednoslovnú odpoveď.

„Vyskytla sa vo vašej rodine rakovina prsníka?“

Pri tej otázke sa mi hrdlo stiahlo a oči ma začali nepríjemne štipať.

„Áno, u mojej mamy,“ šepala som a pokúšala sa zadržať plač.

„V poriadku, tu sme skončili. Môžete sa utrieť,“ povedal, keď dokončil svoju prácu. Kým on ešte niečo zapisoval, ja som si poutierala obrúskami hrudník. Ruky sa mi neprestali chvieť. Bála som sa toho, čo mohlo odhaliť vyšetrenie. Nádej na dobré správy pomaly vyhasínala. Plamienok, ktorý ma ako-tak držal pri rozume a pomáhal pred šialenstvom, strácal na intenzite.

„Spravíme vám ešte mamografiu, keď vás tu už máme.“

Doktorov hlas ma vytrhol z úvah.

„Prejdite si do vedľajšej miestnosti,“ požiadala ma sestrička s povzbudivým tónom.

Ďalšie vyšetrenie neveštilo nič dobré. Čoraz viac som si bola istejšia, že nenápadná hrčka bola nádor a nie cysta, ako som si nahovárala. Postavila som sa pred prístroj, ktorý dokázal röntgenom odhaliť aj tie najmenšie nádory. Vyšetrenie prebehlo hladko, i keď stlačenie prsníkov nebolo tým najpríjemnejším zážitkom. Keď som sa prezliekla, usadila som sa na sedadlo pred ordináciou a čakala na výsledok. Minúty ubiehali a môj necht na palci dostal obhrýzaním poriadne zabrat'. V momente, ako sa otvorili dvere, vyskočila som na nohy a vošla do ordinácie.

Tam už na mňa čakal za stolom ten istý vyšetrujúci doktor, s nosom zaboreným do papierov. Stála som ako prikovaná na mieste, nohy mi vypovedali službu. Srdce mi splašene bilo a ruky sa mi čoraz viac potili.

„Sadnite si, slečna Rolincová,“ povedal, keď na mňa pozrel. Bez slova som si sadla. Chvíľu mlčal. Mala som chuť vytrhnúť mu z rúk papiere, po ktorých neustále behal očami.

Odkašľal si. „Takže, podľa sonografie aj mamografie sa nám potvrdil nález. Ráno sa hláste na tejto adrese s výsledkami aj snímkami.“ Podal mi dokumenty zastrčené v euroobale.

Vzala som ich a zahľadela sa na kolónku s adresou.

Onkologický ústav sv. Alžbety

Heydukova 10

Bratislava 812 50

Slza dopadla na priehľadný obal, písmená sa javili rozmazane. Presne ako moje vnímanie ďalších slov, ktoré strácali pre mňa význam. Nič nedávalo zmysel.

Vstala som, vzala si kabelku s papiermi, rozlúčila sa a zavrela za sebou dvere. Nohy ma niesli rýchlym krokom von z budovy rovno k môjmu modrému Citroënu. Nasadla som a naštartovala. Cestou som riadne nevnímala ruch dopravy, ani smer cesty.

Len som sa viezla, až som zastala pred známou predzáhradkou oplatenou starým dlho neupraveným plotom.

Dvojposchodový tehlový dom s ošarpanou strechou, ktorú nemal kto vymeniť, bol kedysi mojím domovom. Predzáhradku poriadne nikto neupravil už niekoľko rokov. Od odchodu na vysokú školu som sem chodievala čoraz menej a menej, nemala som dôvod sa sem vracat'.

Vždy, keď ma pokrvné puto voči osobe žijúcej v ňom, priviezlo späť, otvorili sa všetky rany, ktoré som sa urputne pokúšala sceliť.

Bezvýsledne. Spomienky boli príliš silné, aby bolo možné zabudnúť. Keď hrozilo, že sa strašiak, ktorý mátal našu rodinu už roky, znovu objaví, nedokázala som myšlienky potlačiť. Dostali voľný priechod.

2. KAPITOLA

13 rokov

Hádky, plač a krik bolo možné počuť z nášho kedysi pokojného a láskou naplneného domova za posledné dva mesiace každý deň. Mama sa pred svetom skrývala za zatvorenými dverami spálne, otec sa zase vracal z práce neskoro večer a namiesto toho, aby sa zložil v rodičovskej izbe, začal spať v obývačke na rozkladacej pohovke.

Ich spoločné rozhovory, ktoré som sledovala nenápadne ako myška sediac na vrchu schodiska, sa končievali rovnako. Na začiatku sa snažil otec o pokojnú komunikáciu. Rozprával tak potichu, že som nezachytila ani jednu vetu, ktorú vrel svojej žene. Videla som však zúfalstvo, ktoré mu kričalo z utrápenej tváre. Netušila som, čo sa medzi nimi deje a nechápala ani správanie vlastnej mamy. Neobmäkčili ju ani slová vlastného manžela a keď nevedela, ako sa vymaniť z tohto pre ňu nepríjemného dialógu, začala trieskať do všetkého, čo mala po ruke, rozbíjať taniere a s revom a silným buchnutím dverí ukončila divadlo.

A ja?

Ja som sa stala divákom, ktorý dostal neželanú vstupenku na predstavenie, v ktorom sa začalo všetko, čo malo doteraz pevné

základy, rúcať ako domček z karát. Ani zakrývanie uší a silné privretie viečok, ktoré ma vždy pri pozeraní nepríjemných pasáží chránilo pred zlým, nedokázali v tejto nekončiacej situácii zabrániť, aby moja detská duša netrpela. Chcela som len jedno – aby mi niekto vysvetlil, čo sa stalo medzi mojimi rodičmi a čo je dôvodom ich neustálych hádok. Po mesiaci boli moje slová vypočuté. Keď som sa vrátila zo školy, doma na mňa čakali otec s mamou usadení v kuchyni za stolom. Školskú tašku som zložila z pliec a rýchlosťou blesku som si sadla oproti nim. Telo mi stuhlo od šoku pri pohľade na matkinu poblednutú tvár, opuchnuté oči podliate krvou a svetlú pokožku na rukách, ktoré skrývala pod ružovým županom s kvetinovým vzorom. Sedela predou mnou osoba, ktorá nevnímala okolitý svet.

Aj u otca boli badateľné známky vyčerpania z hektických dní. Vrásky okolo očí sa mu ešte viac prehĺbili a pochudol, čím mu vytŕčali líčne kosti. Strnisko na jeho tvári bolo známkou toho, že nepoužil žiletku poriadne dlho. Dokonca bol z neho cítiť alkohol.

Čo sa to stalo s mojimi rodičmi?

V krku sa mi vytvorila hrča a na hrudi sa mi usadil neznesiteľný tlak. Bola som napätá ako struna.

Ticho, ktoré by sa dalo krájať, prerušil otec poriadnym odkašľaním. Zmohol sa povedať pár viet o tom, že je mama chorá. Našla si vraj na prsníku hrčku, ktorú jej musia vyoperovať. Neznelo to až tak hrozne. Podľa toho, ako sa správali naši, som myslela, že ide o niečo horšie. Veď predsa – ak máme vyoperujú hrčku, všetko sa vráti do starých kol'ají, utešovala som sa vo svojej detskej nevedomosti netušiac, čo za chorobu ničilo nielen vnútro mojej mamy, ale narušilo aj pokoj rodiny.

Jedine ak by mi nepovedali úplnú pravdu. Otázky boli zbytočné, žiadna odpoveď by neprišla alebo by bola ďalším vypusteným klamstvom. Zistiť, čo v skutočnosti ničilo šťastie našej rodiny, som mohla iba s pomocou svojho najlepšieho priateľa. Tým, že mňa rodičia držali od všetkých internetových vymožeností,

nemala som prístup k informáciám, ktoré by mi poskytli holé fakty. Pri prvej príležitosti som do všetkého zasvätila Daniela, s ktorým sme boli nerozluční priatelia od štvrtého ročníka na základnej škole. Vedela som, že pre mňa spraví čokoľvek. Namiesto toho, aby som sa po vyučovaní vrátila domov, moje kroky smerovali do domu Danielových rodičov. Od nášho to bolo len necelých pätnásť minút, neobávala som sa toho, že by moja neprítomnosť doma niekomu robila vrásky na čele.

Kým som zo seba vyzliekla najvrchnejšiu vrstvu oblečenia, Dan rýchlo ťukal do klávesnice, aby vyhládal na internetových stránkach niečo o hrčke v prsníku. Oči modrastej farby mu kmitali sprava doľava ako horlivo čítal riadky. Netrpezlivo som čakala, čo v tom malom počítači našiel. Dlhé mlčanie a vážny výraz ma riadne znervóznil.

„Ondruška!“ Zvýšeným hlasom som sa dožadovala jeho pozornosti. Daniel sa na mňa pozrel a v jeho očiach som videla niečo, čo som v nich nechcela vidieť. Strach. Ten desivý pocit, ktorý vás natolko ochromí, že sa nedokážete ani len poriadne nadýchnuť.

„Oli, mrzí ma to.“

Vytrhla som mu notebook z rúk a otočila ho k sebe.

„Ak ste si našli hrčku v prsníku, môže ísť o rakovinu prsníka. Je najčastejšou príčinou úmrtia žien na onkologické ochorenie.“

Hlas sa mi zasekol a v očiach ma začali štipať slzy.

Moja mama zomierala. Nezniesiteľná bolesť zaplavila moje vnútro. Ako naivne som sa nazdávala, že sa u nás doma po operácii všetko vráti do starých kolají!

Slzy sa mi nezastaviteľne rinuli o tvári a moje usedavé vzlyky sa zmenili na žalostný plač. Daniel si ma k sebe privinul. Oprela som sa lícom o jeho hrud'. Neprekážal mu ani fl'ak na sivom tričku vytvorený slanými kvapkami. Silno ma držal a láskyplne hladil po vlasoch. Utešoval ma a šepkal povzbudzujúce slová. Jeho náruč mi poskytla potrebnú útechu. Vždy, keď bol pri mne, necítila som sa sama. On bol pre mňa odjakživa prístavom istoty a pokoja.

Zo školy sme po vyučovaní odchádzali autobusom, ktorý rozvážal nás, deti žijúce v najvzdialenejšej štvrti. V preplnenom autobuse bývalo skoro stále rušno. Sedávala som preto úplne vpredu, hneď za šoférom a stránila sa tak nechceným rozhovorom.

Jediný, kto si ku mne vždy prisadol, bol Daniel. Odkedy ma videl na pokraji nervového zrútenia, po tom zistení ohľadne mojej mamy, zo mňa nespúšťal oči. Niekedy mi tá jeho prehnaná starostlivosť liezla na nervy. Párkrát sme sa preto poriadne pohádali, ale vedela som, že to myslel dobre a robil si starosti, lebo mu na mne záležalo.

Práve v tejto chvíli som však nemala náladu ani na jeho spoločnosť. V noci ma trápila nočná mora, ktorá síce nebola prvou, ale po tejto vo mne zostal nepríjemný pocit, ktorý ma prenasledoval aj v škole. Na hodinách som sa poriadne nedokázala sústrediť a moja aktivita bola na bode mrazu.

Chcela som byť čo najskôr doma. Nevedela som, aká sila ma ťahala, ale tušila som, že sa stane niečo zlé.

V diaľke sa z ničoho nič rozozvučala siréna vozidla záchranej služby, ktorá pritiahla pohľady detí v autobuse. Mne jedinej pri tom zvuku zostalo nevoľno a doterajší nepríjemný pocit nabral na intenzite. Srdce mi búšilo a na pokožke sa mi vytvorili perličky potu. Musela som čo najrýchlejšie vystúpiť, nemohla som tu dýchať. Schmatla som ruksak s vetrovkou, počkala, kým šofér

zastane na najbližšej autobusovej zastávke a vybehla na čerstvý vzduch v momente, ako sa otvorili dvere.

„Hej, Olívia, počkaj! Čo stváraš?“ volal za mnou môj verný kamarát, no ja som ho nevnímala.

Rozbehla som sa k nášmu domu takou rýchlosťou, akou stačili moje nohy utekať. Ostrý vzduch mi naplňal pľúca a pri každom nádychu mi spôsoboval pichľavú bolesť v hrudi. Pri poslednej odbočke som zastala a sledovala, ako sa mi pred očami odohráva scéna ako vystrihnutá zo zlého filmu.

Sanitka, ktorá predbiehala autobus, stála pred trávnikom domu jasnožltej farby. V tom dome som bývala ja s rodičmi. Dvaja muži v záchranárskych rovnošatách práve vychádzali z dverí. Prvý sa skláňal nad ženským telom ležiacim na nosidlách a držal v ruke priesvitný vak, ktorý stláčal v pravidelných intervaloch. Druhý tlačil prenosnú posteľ smerom k vozidlu. Za nimi kráčal môj otec v značkovom saku tmavomodrej farby, nevnímajúci okolie. Nastúpil do auta bez toho, aby si všimol, že som stála len pár metrov od nich a videla, ako záchranári bojovali o život mojej mamy.

Zadná časť sanitky sa mi strácala pred očami ako rozmazaná šmuha, pretože slzy mi zastrelili videnie. Nohy ma už nedokázali udržať. Kolená sa mi podlomili, zrútila som sa priamo na chodník. Pred tvrdým pádom na chladný betón ma zachránilo telo osoby, ktorá ma v poslednej chvíli zachytila.

Zdvihla som hlavu a pozrela do tváre Daniela.

„Moja mama...“

Nedokončila som vetu, len som sa pevne držala Danielovej bundy. Všetky emócie, ktoré som dlho zdržiavala, si postupne našli cestu von. Premenili sa na nekontrolovateľný plač. Bála som sa, že už nedostanem možnosť povedať mame, ako veľmi ju ľúbim.